

СТАНОВИЩЕ

на доцент д-р Людмил Вагалински, НАИМ-БАН

за дисертацията на Сотир Иванов Иванов

"Социално-икономическа характеристика на населението от Югозападна Тракия (районите на Средна Струма и Средна Места) от края на III в. пр. Хр. до средата на I в. сл. Хр."

научен ръководител: проф. дин Калин Порожанов (ЮЗУ)

Уводът съдържа необходимите рубрики (с. 5-34). Защитена е необходимостта от изследването. И териториалните, и времевите граници на изследването са оправдани. Предложени са цели седем цели (с. 10). Всъщност те са липсващите задачи. Целта би трябвало да е само една, а именно: аргументирано периодизиране на социално-икономическото развитие на Югозападна Тракия през тези около 250 години. Така наречените "етапи на изследването" (с. 11) повтарят седемте цели.

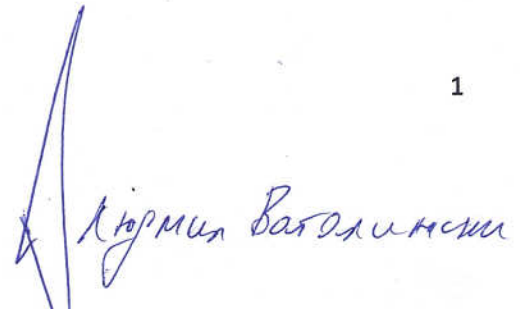
Краткият преглед на писмените извори (с. 14-37) маркира възможните древни разкази по темата. Нужно е при цитиране на антични автори в превод да се посочи откъде е взет той.

Епиграфски източници са изброени на с. 18-19.

Точка "нумизматични извори" (с. 20) маркира публикации за монетосеченето на Хераклея Синтика. На същата страница докторантът подчертава, че "писмените, епиграфски и нумизматични извори са разгледани детайлно в съответните глави на дисертацията". Ясно е, че техните три точки в началото на изложението са излишни.

Историографският преглед (с. 21-34) изрежда основни публикации по темата на дисертацията, подредени хронологично. Критичният разбор би трябвало да се засили, за да стане ясно кой автор с какво е допринесъл за обогатяване на историята, какви са плюсовете и минусите на неговите научни тези.

Физикогеографско описание на изучаваната територия е твърде подробно представено (с. 35-50) и то в отделна първа глава. Необходимо е то да се обвърже с темата на дисертацията, тоест, да се изложи в какво и до каква

Людмила Вагалински

степен географски специфики са предопределили особености в социално-икономическото развитие на Югозападна Тракия.

Политическата история на района за периода 323-148 г. пр. Хр. е изложена в глава II (с. 51-75). Тя е задължителна информационна основа, за да се проумее социално-историческата развитие. Би могла да се разтовари от подробности (примерно, брой на убитите в битки) и непременно да се разшири до средата на I век сл. Хр., където е горната времева граница на дисертацията.

Писмени и епиграфски извори са обсъдени в глава III (с. 76-190), която се явява първа от същинското изложение на докторанта. То е организирано в рубриците "племена", "селища", "пътища", приложени оправдано и за двете географски области – Средна Струма и Средна Места. В този смисъл обособяването на отделни точки "епиграфски паметници" и "административно устройство" озадачава, защото те би трябвало да се обсъдят в рамките на трите основни за главата рубрики. Каталогизиране вътре в изложението и то на епиграфски артефакти от II-IV век (тоест извън хронологичната рамка на дисертацията) смущава. Иначе Сотир Иванов е събрал педантично и подредил наличните антични литературни и епиграфски данни. Изводите му към главата (с. 188-190) разкриват силен дисбаланс в изворовата база за двете области в полза на Средна Струма.

Археологическите данни са обсъдени в глава IV (с. 191-214). Групирани са в три дяла – селища, светилища и некрополи. Пет пъти по-малкия брой страници в сравнение с предходната глава също подсказва слабото археологическо изследване на Югозападна Тракия.

Монетната информация по темата (глава V, с. 215-262) е също по-богата от археологическата, а професионалната специализация на докторанта подсилва разликата. Именно в разбора на нумизматичния материал проличава ясно приносът на Сотир Иванов, резюмиран на страници 261-262.

Заклучението (263-307) обобщава социално-икономическото развитие на Югозападна Тракия в избрания период. Добре би било цялото то да бъде ясно вътрешно структурирано. Сега са разграничени само структура на провинциално-римското управление и демографските промени.

Изложението е подкрепено от приложения: каталог на епиграфските паметници, включващ 46 образа и 25 каталожни описания; каталог на археологическите обекти, съдържащ 3 карти и 186 каталожни номера за Средна

Людмила Вабалинска

Струма и само 123 каталожни изреждания за Средна Места; каталог на монетите, ограничен до 7 монети и 5 образа плюс две снимки на оловни имитации. Нужно е да се отбележи авторството на всички образи (включително на тези в текста) и на всички каталожни описания.

Списъкът на литературата обхваща основните заглавия по темата. Други са цитирани в текста, но липсват в списъка – например, Samsaris 1989 и Pilhofer са посочени в бел. 628 на с. 152, но не и в библиографския лист.

Впечатлява грамотният писмен изказ на автора.

Отбелязаните пропуски могат да се отстранят при бъдещо обнародване на ръкописа.

В заключение, дисертацията на Сотир Иванов Иванов покрива изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

София, 10.06.2018

Любим
Валчински